

فرمان فرخشاه پسر محمد شاه بن فیروزشاه^۱

حوالگنی

محل مهر مدور و کلاهکدار فرخشاه^۲

برامضای فرمان همایيون بندگی حضرت اعلیٰ مخدومم و عمم
سلطان اعظم سعید فردوس مکان و خاقان اعدل شهید جنت آشیان
انارالله تعالیٰ برها نه ، نواب و حکام و کارکنان دارالسلطنه جرون
حرسها اللہ تعالیٰ عن ریب المتنون بدانند که چون قبل از این سلطان
اعظم مظفر الدین سلغر شاه رحمة الله محصول فرضة العامره جرون
[را] به پادشاه جم جاه پرتکال که پادشاه ملت ماست به تاریخ
محرم الحرام سنه ثمان و اربعین و تسع مائه بخشش فرموده بودند ،
به واسطه عنایات بلاغایات که از پادشاه پرتکال مشاهده نموده
بودند و در ظل حمایت ایشان ساکن و مقیم بودند ، و به موجبی که
در فرمان سابق مذکور شده ، فاما در فرمان سابق حرفى چند بوده که
از فحوای آن قصوری چند فهم می شد که خدمتی که در بخشش

محصول فرضه کرده‌اند تمام نبوده، خصوصاً که چنین عبارتی مسطور شده که «آنچه از اخراجات ملکی بماند تسلیم فیطوران پادشاه نمایند جهت علوفه لشکریان و اخراجات قلعه پادشاه زیرا که خدمتکاری نسبت به پادشاه پرتکال که در ظل عاطفت ایشان اقامت می‌کنیم و مطیع اوامر و نواحی ایشانیم باید که به نوعی باشد که هیچکس را در آن شبیه و حجتی نباشد»، چه این مضامین خلاف مقصود فرم می‌شد و چون عالیجناب حکومت مآب، شجاعت مناب، اسد المارک افتخار اعظم آل مسیح کپتان قلعه هرموزدان پدر [و] دشوز^۳ به عرض نواب همایون رسانید که قصور و فتوری چند از مضمون فرمان سابق مفهوم می‌شود. بعداز آنکه این معنی مبین و معلوم شد واجب دید که اصلاح آن به نوعی نماید که اخلاص و خدمتکاری و یک جهتی نواب همایون به پادشاه چشم‌جاہ پرتکال از دیگر سلاطین ماضیه بیشتر و بهتر ظاهر گردد. چرا که بعد از وفات سلطان اعظم سعید فخرالدین تورانشاه رحمت‌الله در نصب پادشاه مغفور، پدرم آنچه غایت سعی و جهد بود به تقدیم رسانید و چون برحسب تقدیر الاهی، پادشاه مغفور به واسطه کبرسن در اندک زمانی به رحمت حق رسید و بعد از وفات ایشان کپتان مومنی‌الیه^۴ از جانب پادشاه پرتکال نواب همایون [ما را] به سلطنت منصوب گردانید، به همان عهد و میثاق که قبل از این، سلاطین عظام و آباء کرام به پادشاه عالی‌جاه پرتکال داشته‌اند و اطاعت می‌نموده‌اند و چون عنایت و الطاف بی‌نهایت درباره نواب همایون [ما] و

بندگیحضرت پدرم به ظهور رسانیدند و مسند سلطنت و امور عدالت
ملکت جرون به قبضه اختیار مانهادند، بی طمعی و توقعی آزرسو
کارملک، به خلاف استیلا و طمع زبردستان برزیردستان اکنون مجدداً
قبول کردم و رضا دادم که محصول فرضه‌العامره بهدستوری که
سلطان اعظم سعید سلغر شاه بخشیده‌اند معمول باشد. در تاریخ
فرمان سابق تا حال محصول گذشته فرضه مال پادشاه عالیجاه پرتکال
باشد و نواب همایون به این معنی مقر و معترف شد که محصول فرضه
به نهجهی و دستوری که تا غایت در تصرف و خلاء پادشاه جم جاه
پرتکال بوده همچنان باشد و در آن احده را سخن و حجتی نباشد و
اگر در فرمان سابق لفظی که دققی از آن فهم شود باشد، آن را باطل
و عاطل دانند و ابورزیها و ورندورها [ای] هند که از جانب پادشاه
پرتکال منصوبند^۵. متصرف محصول شوند به ریجمنتها^۶ و
فرمانها [ای] خود مشروط برآنکه مقررات و رسوم و قوانین
سلاطین اطراف و ملبوس به [ای] خاصه و مراسم کارکنان خاصه
و فرضه‌العامره به دستوری که در ریجمنت نوشته و ثبت شده تا الی [حال]
برآن عمل نموده‌اند، بدھند و در این باب به فرمان سلطان اعظم
سعید مظفر الدین سلغر شاه عمل نمایند و تغییر ندھند. وزراء عظام
و وكلاء و مستوفيان کرام بدین موجب عمل نموده مقرر دانند و
یك سر مو تغییر و تبدیل در آن ننمایند و این بخشش رامخلد
مؤبد دانند. تحریراً فی شهر ربیع الثانی احدی شهر سنہ ثلاث و
سبعين و تسعمائه هجریه نبویه [ربیع الثانی ۹۷۳ ه.ق.] .